No. 2776 Zaterdag 5 September 1936 53ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit blad verschijnt elke Woensdag en Zaterdag
Abonnementsprijs voor het gebiedsdeel
fl. 2.— per kwartaal bij vooruitbetaling

Redactie: Pastorie San Mateo, Tel. 413
Administratie: St. Thomas-college Tel. 550
Drukker: B. L. Bogaers

Voor het Buitenland fl. 10.— per jaar
Afzonderlijke nummers fl. 0,10
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels fl. 0.50

Z. Excellentie Gouverneur Wouters wordt begroet door de Commissie van ontvangst uit de Koloniale Raad voor het raadhuis.

Geloofsvrijheid en de Spaanse inquisitie.

Niemand zal ontkennen dat vooral in de Middeleeuwen de Christ. Staat soms met grote strengheid en hardheid tegen de ketters is opgetreden. Maar nu moet men zich niet voorstellen, dat in die tijden, de ketters allemaal brave Hendrikken waren. Niet zelden waren het fanatieke dwepers, die niet alleen de geestelijke orde verstoorden, maar nog veel meer de maatschappelijke orde. We noemen b.v. de Donatisten, die met slingers en grote knuppels bewapend, rondtrokken en personen, die het niet met hen eens waren, verbrandden of op afschuwelijke wijze folterden. In Nederland hebben we ook van die fanatici gekend, benden die dansend en zingend door het land trokken en tegenstanders op de ergerlijkste wijze mishandelden. Dat de Staat en de Kerkelijke overheid, die vaak verenigd was in één persoon, tegen deze secten krachtig optraden, ligt voor de hand. Zo waren de Albigenzen een groep ketters in Zuid-Frankrijk en Spanje, allerminst zoetaardige mensen, maar velen van hen gingen in hun fanatisme zover, dat zij ontaardden tot dweepzieke moordenaars.

Het optreden tegen deze gevaarlijke personen was de oorsprong van de Spaanse Inquisitie. Om de aard dezer Inquisitie goed te beoordelen, moeten we dan ook in ogenschouw nemen de inwendige toestand in Spanje op het einde der 15e eeuw. Spanje was er in geslaagd de Moren te overwinnen, de nationale vlag had over de halve Maan gezegevierd. Het gezuiverde Spaanse Rijk kwam onder het bestuur van Isabella en Ferdinand. De bevolking bestond echter uit drie rassen, Spanjaarden, Joden en Moren en deze laatsten waren felle vijanden van de Spaanse staat. De Spaanse regering wilde deze drie rassen tot één nationaal volk samenbinden, maar stootte daarbij op het grootste verzet. Verzet niet alleen van godsdienstige aard, maar ook van politieke. In deze strijd in Spanje werd nu als hulpmiddel voor de Regering de inquisitie ingesteld.

Het staat vrijwel vast, dat Ferdinand omtrent de oprichting overleg gepleegd heeft met de Spaanse geestelijkheid en zelfs van de Paus toestemming gekregen heeft. Maar de Inquisitie-rechtbank is opgericht door Ferdinand en Isabella. Men heeft als doel daarvan vooropgesteld de verdediging van de kath. godsdienst en de bestrijding der ketterij en daarvoor was de geestelijkheid wel te vinden.

Een feit is dan ook, dat de edelste mannen onder de Spaanse priesters zich een benoeming tot inquisiteur lieten weggevallen. Maar de Staat en de Kerk hadden niet hetzelfde hoofddoel. De koning wilde een inquisitie voor het welzijn van zijn koninklijke macht, de Spaanse bisschoppen om de ketterij te bestrijden. De Joden en Moren werden bestreden omdat zij vijanden waren van de Spaanse Staat, de katholieken werden beschermd, omdat zij koningsgezind waren.

Men kan nu twisten over de vraag of de Spaanse inquisitie een staatkundige of een kerkelijke rechtbank was. De meningen daarover zijn verdeeld. Protestantse geschiedschrijvers als Ranke, Menzel en Guizot noemen haar een staatkundige rechtbank, katholieken als Pastor en Weisz noemen haar een kerkelijke rechtbank. Maar historisch staat vast, dat de strafbepalingen door de koning werden ontworpen en dat bij een onteigening van de bezittingen, deze geheel en uitsluitend ten goede kwamen aan de Staat. De Kerk heeft daarvan nooit iets geprofiteerd.

De Koning benoemde en ontsloeg ook de leden van deze kerkelijke rechtbank en zij was, zo zegt Ranke, geheel aan de koninklijke visitatie onderworpen. In één woord, de inquisitierechtbank ontleende alleen aan de Koning haar macht.

Het is trouwens voorgekomen, dat Koning Karel, toen hij geen ander middel had, om de bisschoppen te bestraffen die aan de opstand der Communidades hadden deelgenomen, hen voor de inquisitierechtbank liet brengen en deze beval de bisschoppen te veroordelen.

Wanneer iemand door de Staat voor de rechtbank was gebracht, dan moesten de inquisiteurs beslissen of de klacht van ketterij gerechtvaardigd was en dan moesten zij de straffen toepassen, die door de Koning voor deze delicten gesteld was.

Uit dit alles blijkt toch wel duidelijk, dat de Kath. Kerk als zodanig en zeker de Paus, met deze inquisitie niets te maken had, ook al is dan juist wat Pastor in zijn „Geschiche der Päpste" schrijft op blz. 242, dat de Spaanse inquisitie een gemengde instelling was, met een overwegend kerkelijk karakter.

Men kan dan ook niet op grond van onbetwiste historische gegevens, de Kath. Kerk verantwoordelijk stellen voor de vele euveldaden, waaraan de Spaanse inquisitie zich heeft schuldig gemaakt, euveldaden, welke men op zijn beurt weer moet bezien en beoordelen in het licht van de toenmalige tijdsomstandigheden. Pater Weisz, de geleerde Dominicaan, die van de Spaanse inquisitie een zeer betrouwbare studie heeft gemaakt, en haar wandaden nergens ook maar enigszins vergoeilijkt heeft, (integendeel hij veroordeelt haar veel strenger dan menige protestantse schrijver), zegt in zijn bekend werk „Apologie des Christentums" dl. III, blz. 842, dat de Spaanse inquisitie dat was, maar daaraan later zo zo weinig getrouw gebleven is, oorspronkelijk een kerkelijke instelling, toen men haar later ook in Milaan wilde invoeren, de Paus daartegen krachtig in verzet kwam. En de bisschoppen, die toen juist in de Kerkvergadering te Trente bijeen waren, gaven bij die gelegenheid hun algemene ontstemming te kennen over het optreden van de Spaanse inquisitie. En Pater Weisz schrijft dan letterlijk het volgende: „Wij zien daarom in de Spaanse inquisitie, een zuivere uitdrukking van de staatsinrichting, waaraan we niet dan met diepe droefheid en groot verdriet kunnen terugdenken. Zij is uitgegroeid tot een wezen van een staatskerkelijk plan, dat misschien niet slechter is dan het Gallicanisme, het Josephinisme en dergelijke, maar toch evenals deze wanproducten, van het echte wezen der Kerk belangrijk verschilt."

We zouden nog tal van voorbeelden kunnen aanhalen, dat de Pausen steeds tegen deze inquisitie zijn opgekomen. Wel is het juist, dat Sixtus IV ingevolge een herhaalde aandrang van Isabella op 1 Nov. 1478 verlof gegeven heeft tot instelling der inquisitie, maar in deze breve staat ook nadrukkelijk, dat zij alleen de paden der strenge rechtvaardigheid mag betreden en aan de „Barmhartigheid" de ereplaats moet geven. Toen de joden drie jaar later zich bij de Paus beklaagden over de wreedheid van de inquisitie, richtte de Paus een nieuwe breve en wel op 29 Jan. 1482 aan de inquisiteurs, waarin hij hen met de strengste straffen dreigde, indien ze op deze weg voortgingen en verweet hij Ferdinand en Isabella, dat zij zijn woord verminkten en verkrachtten en zeide, dat zij bij God aangenamer werk zouden doen, indien zij de barmhartigheid over hun strengheid lieten zegevieren. Toen Koning Karel doorging met de strenge straffen, benoemde de Paus de aartsbisschop van Sevilla tot hoogste appellant maar de Koning versperde deze weg.

Toen nam de Paus zelf hoger beroep aan en nodigde de vluchtelingen naar zijn staat, waar hij hun zaak deed onderzoeken en alleen in dat jaar kwamen 450 berooide vluchtelingen, waaronder een zeer groot aantal joden, naar Italië, waar zij door de Paus opgenomen werden en onderdak kregen. Meer dan eens heeft de Paus dan ook de banvloek over de inquisiteurs uitgesproken en aan het verzet van Rome is het te danken geweest, dat nergens buiten Spanje, ooit weer een inquisitierechtbank werd opgericht.

Wij menen hiermee te kunnen volstaan en duidelijk te hebben aangetoond, dat de gewetensvrijheid bij de katholieken zeker nooit minder veilig is geweest, dan bij enige andere groep. En dat hoezeer men de wandaden der Spaanse inquisitie moest betreuren, men hier niet de Kath. Kerk als zodanig voor deze inquisitie verantwoordelijk kan stellen.

Haaienvangst.

Enkele jaren geleden werd er op Curaçao een Maatschappij voor Haaienvangst opgericht, waarvan zelfs de statuten in de Curaçaose Courant verschenen zijn.

Tot nu toe hebben we echter van een oprichting dezer industrie niets meer vernomen.

Jammer, want zoals uit het onderstaande blijkt, zou er voor Curaçao wel een nieuwe, misschien welvarende tak van Nijverheid mee kunnen ontstaan zijn.

In „La Démocratie Sociale" van 16 Mei 1936 schrijft Emile Jacquin een artikel over de jacht en de industriële explotatie van haaien, waarvan hier een vertaling volgt:

De jacht op zee dieren, in 't bijzonder op walvissen en potvissen, is ten alle tijde beoefend, zowel om 't vlees als de te winnen vetten. Kleinere zeedieren, waartoe ook de uitgebreide familie der haaien behoort, werden vooral om hun vlees, vinnen en levertraan gevangen.

Gedurende de oorlog van '14 werden de leerlooiers gedwongen nieuwe bronnen op te sporen voor grondstoffen voor leer en het zijn de Noord-Amerikanen geweest, die dat zochten te verkrijgen uit vishuiden. En haaien, waarvan hun kusten goed voorzien zijn, voldeden wel speciaal aan de behoefte naar leer.

De naspeuringen van geleerden, alsook de ondervinding der vissers hebben ons geleerd, dat haaien in alle zeëen der wereld te vinden zijn, maar in grote massa in warmere zeëen, zoals de Mexicaanse golf, Kanaal van Florida, bij Guyana, Martinique en de Antillen. Ook in de buurt van de verschillende landen in de Indische Oceaan: China, Japan, Madagascar, de Rode Zee etc.

Uitroeiing van deze dieren is niet te vrezen, want ze zijn buitengewoon vruchtbaar: een wijfje draagt gemiddeld 7 tot 15 jongen; men heeft zelfs het uitzonderlijke geval gevonden van een dracht van 65.

De exploitatie van deze dieren is een hele industrie geworden, want met recht kunnen we haaien „zeevarkens" noemen, daar hun nut voor de mens niet minder is, dan die van de alom bekende krulstraat.

Snij het „zeevarken" maar eens aan, dan krijgen wij:

1. **de huid.** De gelooide huid geeft een leersoort dat 40 maal sterker is dan runderleer, want het is uit lange vezels, als schering en inslag, samengesteld, zodat het een waarlijk elastisch weefsel vormt. Daarenboven is de oppervlakte als metaal, dat zelfs een messteek weerstaat. Geen wonder dan ook dat dit leer op de eerste plaats verkozen wordt voor fabrikatie van koffers, ameublementen, jacht- en sportartikelen, ski's etc.

2. **de levertraan.** Het ruw bewerkte extract (gekookt au bain-marie) is bruin en dient voor looierijen, zeepfabrieken of als smeer; wordt het geraffineerd, dan heeft het een mooie, blonde en klare kleur; kundig behandeld bij temperaturen lager dan 70°, wordt het bijna blank en blijft een groot percentage vitaminen behouden, waardoor het in de geneeskunde dezelfde plaats inneemt als kabeljauwlevertraan.

3. **de vinnen.** Deze, evenwel gedroogd en gezouten, zijn erg door de Chinezen gezocht als een delicatesse de luxe.

4. **eetbare vlees.** dat is de rug en de zijden. Het wordt gezouten en in de zon gedroogd. Ook kan men het laten roken.

5. **het niet-eetbare vlees.** dat is te bewerken óf als een zeer stikstof-rijke mest óf als voedermeel voor de vetweiderij van varkens, koeien, pluimvee etc.

6. **de gal.** heeft zijn nut als 'n bijtend product gebruikt bij de looierijen.

7. **maag** en ingewanden leveren een zeer prachtige kwaliteit van leer.

Uit de **alvleesklier** trekt men insuline, het suikerziektegeneesmiddel, dit temeer daar de haaienklieren veel actiever zijn dan die van runderen.

Er zijn nog meer producten voor pharmaceutische doeleinden, die de haaien, vooral hun klieren, opleveren.

Wij beschouwen nu alleen maar de vijf eerstgenoemde producten die het gemakkelijkste verhandelbaar zijn.

Vangst en Bereiding.

Inlanders bedienen zich voor de jacht hoofdzakelijk van grote vishaken, sommigen gebruiken een harpoen, maar de industrie bedient zich van netten, hetzij sleepnetten of staande netten, hangend tot de bodem van de zee.

De handel.

De **huiden** worden, vers gezouten, naar Europa geëxporteerd, zo er geen leerlooierij ter plaatse aanwezig is.

De geneeskrachtige traan vervangt op zeer voordelige wijze kabeljauwtraan, daar vitaminen A en D er in grote mate aanwezig zijn. Inlanders gebruiken het ook tegen rheumatische pijnen.

De „industrie-olie gebruikt men als smeer voor machineriëen, ook in looierijen en zeepfabrikatie. Inlanders gebruiken het ook als lamp-olie en maken er een soort pik van om hun schepen op te kalefateren.

Zou de exportatie van de **vinnen** naar China niet in aanmerking komen, dan kan men altijd nog aan het Chineese element in Noord Amerika en Panama denken.

Het **eetbare vlees** heeft een mooie blanke of licht-grijze kleur, soms rose en kan ook vers gegeten worden. Maar gedroogd, gezouten of gerookt is het een niet te onderschatten handelsartikel, dat gezien zijn lage prijs en bederfwerende kracht gemakkelijk met stokvis kon concurreren. Het zou een export-artikel kunnen zijn naar kolonies die in hoeveelheden gedroogde vis invoeren (De franse schrijver noemt hier de franse kolonies van Midden Afrika, vooral Guinée en Gabon).

Oneetbaar vlees en afval is geschikt voor mest met een 20% stikstof te gebruiken in eigen land of als uitvoer naar naburige staten.

Financiëring.

Dit visbedrijf moet geinstalleerd worden tot vangst en verwerking van ongeveer 3500 K.G. vis per dag, gedurende een 200 dagen per jaar. Hiervoor moet men rekenen een kapitaal van 75.000 gulden, n.l. 20.000 gulden voor 't materiaal, 32.500 gulden voor de onroerende goederen en 22.500 gulden als werkfonds. De winst van de exploitatie komt ongeveer op 35%.

Dit bedrijf kan ook de vangst van nietgeorganiseerde vissers opkopen en verwerken. Met weinig kosten zijn zelfs hulpposten op te richten op verschillende punten, om de eerste bewerkingen doen, waarna de centrale het eindproduct kan voltooien.

De eilanden in de Caraibische zee, evenals de kust van Guyana leveren een prachtige mogelijkheid voor een dergelij-

Het Kapersnest.

door Joseph Conrad.
(Nadruk verboden).

42)

Een seconde lang heerste de meest doodse stilte. Zij werd verbroken door een onsteld gehuil beneden en er klonk een doordringende kreet van haar, van Seraphina:

„Vader!"

De priester, op één knie zinkend, ondersteunde het zilverig hoofd, met de fijne trekken reeds kalm bij de aanraking des doods. Don Balthasar had mijn leven gered; zijn dochter wierp zich op zijn lichaam. O' Brien drukte de handen tegen zijn voorhoofd en bleef roerloos.

De bisschop kwam langzaam op de groep toe. Gedurende een ogenblik was zijn bevende stem die de absolutiewoorden uitsprak, het enige geluid in het huis.

Toen brak beneden een duivels geluid los. De negers deden een uitval en de Lugarenos geslagen door angst bij de onverwachte catastrophe, weken in wilde wanorde naar de poort. Het gegil van de negermeisjes was schrikwekkend... Met loshangende haren renden ze op en neer door de gangen. O'Brien schoot snel langs mij heen, prevelend als een krankzinnige.

In allerijl daalde ik eveneens naar beneden en slaagde er in onder de poort nog enkele slagen uit te delen, maar ik weet niet wie mij het musket in de hand had geduwd, waarmee ik als een knuppel om mij heen sloeg.

Een tijdje kolkte in 't maanlicht 'n zwarte mensenstroom rondom de bisschopskoets, als een beek om een rotsblok. Het zwarte gevaarte schommelde, ezels stampvoetten, lantarens slingerden. Het poortgewelf was vrijgemaakt. — Buiten vormden de zwarten een open ruimte voor het paleis, terwijl Cesar met een paar anderen zich opmaakte om de zware poortdeuren toe te zwaaien.

De gedachte aan Seraphina, ginds, zich klemmend aan het levenloze lichaam van haar vader kwam eensklaps over mij met hevige pijn en ik liet het musket uit mijn handen vallen. Zij zou mij nu haten! Ik kreeg een gevoel of in naar buiten had kunnen lopen om mij aan de bende over te geven, had het zien van O'Brien mij niet weerhouden.

Hij stond met de rug tegen de muur geleund, in de houding van één, die zich plotseling doodziek voelt. Niemand sloeg acht op ons. Het trof mij plotseling, dat hem nu niet veel toekomstverwachtingen meer konden gebleven zijn. Hij keek op, moeizaam, zag mij toen, en greep, plotseling ontwakend, met de handen in zijn broekzakken. Ik dacht aan zijn pistool... Geen wilde hoop of liefde kon hem er nu meer van afhouden mij op de man af te doden... Het noodlottig schot, dat aan Don Balthasar's leven een einde had gemaakt, moest hem een ontwaken gebracht hebben, erger dan de dood... Ik deed één stap, greep hem snel bij beide armen, en drukte hem met al mijn kracht tegen de muur.

Hij was sterker dan ik verwacht had; maar ik voelde dadelijk, dat ik meer dan zijn partij zou kunnen staan. Wij spraken geen woord, gaven niet het minste geluid, maar al worstelend geraakten we van de muur tot in het midden van het poortgewelf. Ik durfde zijn armen niet laten schieten, om hem bij de keel te grijpen. Hij trachtte zich enkel los te rukken. Was het hem gelukt, dan zou het mijn dood geweest zijn. We staarden elkander in 't gelaat en overal om ons heen leek het zeer stil. Ik voelde in mij een hartstochtelijke beweging — niet van haat, — maar van vastbeslotenheid met hem nu eens en voor goed af te rekenen; uit zijn gelaat kon ik mij enig denkbeeld vormen van zijn lijden, zijn wanhoop of woede.

In 't midden van ons geworstel hoorde ik een sissend geluid. Ik wendde mijn ogen mijn ogen van zijn gezicht af; zijn pogingen verdubbelden, en achter hem, zwart op de purperen loper, zag ik uit de hof op ons toesluipen 'n kleine gedaante onder de sluitsteen van het gewelf flikerde flauw op het staal van zijn verminkte arm. Met de andere maakte hij een steels gebaar in onze richting, dat mijn bloed deed verstijven.

Hoe kon ik iemand vast blijven houden, en hem in mijn armen een steek in de rug laten oplopen?... Castro kwam snel aanglippen met zijn mantelslippen achter hem als een zwart vleugelpaar. Al m'n kracht verzamelend dwong ik O'Brien zich om te wenden en in een ogenblik waren wij gekeerd. Nu stond hij met zijn rug naar de poort. Mijn manoeuvre scheen hem te hebben uitgeput. Ik voelde hem bezwijken in mijn armen.

Zodra onze stand gewijzigd was, had Castro zich ingehouden, en was verdwenen in de schaduw van de deuropening der schildwachtkamer. Ik geloof niet dat O'Brien erg had in het gebeurde, Zijn kracht was door de mijne overweldigd. Ik dreef hem achteruit. Zijn ogen knipperden wild en hij beet zich op de tanden... Hij bood weerstand alsof ik bezig was hem over de rand der verdoemenis te stoten. 't Was of zijn voeten kleefden aan de tegels... Ik schudde hem dooreen, tot zijn hoofd rondtolde.

„Addergebroed!" hijgde hij.

„D'r uit ga je!" siste ik en wierp hem neer.

Ik zag hem languit onder de wielen van het ontzaglijk bisschoppelijk rijtuig terecht komen. De zwarte koetsier, die met zijn witte kousen en driesteek statig was blijven zitten te midden van al dat lawaai, gluurde van zijn hoge bok omlaag. Met klinkend geluid van ijzer en zwaar gedreun, dat donderrommelde onder het gewelf, vielen de twee poorthelften dicht.

Vijfde hoofdstuk.

Zelfs niet in herinnering gevoel ik nog lust eens die drie dagen te doorleven, waarop Pater Antonio, de oude majordomus en ik elkander ontmoetten in de galerijen, de hof, de ledige kamers, bewegend door de stilte van het huis met een zwaar hart en troosteloze ogen, waarmee we elkaar schenen te vragen: „Wat nu?"

Natuurlijk waren er voorzorgsmaatregelen genomen tegen de Lugarenos.

Afwisselend kwamen priesters bidden bij het stoffelijk overschot der beide Riego's, zij aan zij op een praalbed — het grote bed in 't midden van de kamer gesleept — in zwart fluweel en witte kant.

Twee ontzaglijke wasfakkels op ijzeren standaarden vlamden en dropen bij de deur; een zwart kleed drapeerde de blazoenen; en de zeewind, die door 't open venster blies, deed de vlammetjes van honderd kaarsen — bleek in 't zonlicht, vuurschitterend in de nacht — alle te zaam gelijkelijk neigen. Het geprevel van gebeden voor de zielerust duurde onophoudelijk voort en nog hoor ik het in mijn oren.

wordt vervolgd.

(Verschenen in boekvorm bij de N.V. Het Nederlandse Boekhuis te Tilburg en verkrijgbaar in iedere boekhandel).

De Heer en Mevrouw
ARENDS -- ZEPPENFELDT
geven met vreugde kennis van de geboorte
van hun dochter
MARLENE.
Cur. 3 Sept. 1936.

ke onderneming. Trouwens op de Engelse eilanden Anegada en Tortola (Virgin E.) heeft men deze haaienvangst ingericht.

Conclusies.

In dit artikel wordt nog maar alleen de aandacht gevraagd voor de jacht en exploitatie van haaien, maar hoe visrijk zijn deze Caraibische wateren niet. Komen zelfs vissers van de Franse kust niet kreeften vangen en weten die van St. Croix niet goed tonijn te conserveren.

Nu eten we ook kreeft, maar die komt van de Kaapkolonie of van Japan of tonijn, maar we vissen die op uit een Noors blikje in plaats van uit de ons omringde zee. Wat anderen mogelijk is, dat moet 't ons ook zijn: een soliede en rationele industrie, die zijn vruchten afwerpt voor 't kapitaal, dat er in gestoken word..

Hier eindigt Jacquin zijn artikel, dat we enigszins vrij weergegeven hebben. En hoewel hij natuurlijk op de eerste plaats aan Curaçao denkt, kan toch niet verhinderen dat onze gedachten op de eerste plaats uitgaan naar Curaçao of een harer dependances, ja naar die laatste nog het eerst, nog niet zozeer Bonaire als wel St. Eustatius en St. Martin, misschien wel gecombineerd.

De mogelijkheid van iets althans in die richting zou te overwegen zijn en achteraf zou dan wel eens kunnen blijken dat we hier 'n constanter welvaartsbron gevonden hebben dan die van regen afhankelijk zijn.

d. B.

De nieuwe gouverneur inspecteert de voor het raadhuis opgestelde erewacht.

De Raad over de Suppletoire Begroting.

KRITIEK OP POLITIE EN OPENBARE WERKEN.

Bijzonder op de toepassing der Bouwverordening.

Verschenen is het Voorlopig Verslag, waarin we onder de Algemene beschouwingen lezen:

Sommige leden vroegen of de geruchten, dat er een **ingenieur voor het maken van een nieuwe brug** zou uitkomen, waarheid bevatten. Indien de geruchten waar zijn, stelde men de vraag of die ingenieur uitsluitend voor de brug zou uitkomen of ook nog voor andere projecten — zo ja — welke?

Indien hij voor de brug uitkomt vroeg men zich af, welke werkzaamheden hij dan zal moeten verrichten, aangezien die leden uit het feit, dat een post voor deze brug is gevoteerd, concludeerden, dat de plannen gereed zijn, terwijl men meende, dat voor de uitvoering van die plannen de bestaande organisatie van het departement van openbare werken voldoende is. Indien hij voor andere werken uitkomt, uit welke post zal dan het salaris van die ingenieur worden betaald?

Enkele leden merkten op, hoe, waar algemeen aan particulieren verboden wordt de **ramen openslaand naar buiten** op de openbare straat aan te brengen, het te verklaren is, dat de ramen van het nieuwe politiebureau naar buiten slaand over de openbare weg zijn aangebracht.

T.a.v. de **telefoon** werd gevraagd, of het Gouvernement reeds in staat is enige mededelingen te doen omtrent plannen tot reorganisatie.

Gevraagd werd de betalingen van de telefoon-abbonnementen voortaan ten gerieve van het publiek te doen plaats hebben ten **kantore van de Koloniaal Ontvanger** en niet langer bij Lands Radio- en Telefoondienst op het Rif.

Enkele leden verzochten toelating van voertuigen door de **poort onder het Gouvernementshuis** op die avonden, waarop de mail in het postkantoor wordt gedistribueerd ten gerieve van hen die deze post komen afhalen.

Enkele leden spraken de wens uit, dat de straten, welke namen van gewezen Gouverneurs dragen, niet zoals thans geschiedt, soms wel en soms niet met de toevoeging van „Gouverneur" worden aangeduid.

Sommige leden betreurden, dat op deze suppletoire begroting **geen post** is gebracht ter bestrijding van de uitgaven, noodzakelijk om een **juiste contrôle** op het **waterverbruik mogelijk te maken**.

Deze leden vroegen, tegen **wanneer** zij een verlaging, als door **de gemachtigde** van het Bestuur bij **de behandeling** der begroting 1937 genoemd, kunnen tegemoet zien.

Gevraagd werd door enkele leden opgave te mogen ontvangen van de op dit eiland geldende grondhuren voor in erfpacht of in huur uitgegeven domeingronden, zo nodig naar verschillende rubrieken.

Teneinde de uitbreiding van het aantal vervoermiddelen op de weg tegen te gaan en eventueel het bestaande aantal te beperken, zonder de vervoergelegenheid voor het publiek te in krimpen, stelden enkele leden voor tussen de verschillende centra van bewoning en in het stadsdistrict **autobusdiensten in exploitatie** te brengen met lichte autobussen voor ongeveer twintig personen.

Deze leden meenden, dat het publiek hiermede gebaat zal zijn, doordat een goedkope en behoorlijke vervoergelegenheid wordt geschapen en het verkeer op de weg beperkt wordt.

Indien het Gouvernement voor dergelijke busdiensten geen particulier zou kunnen interesseren, zou het gouvernement de exploitatie zelf ter hand kunnen nemen. Door uitbreiding dezer busdiensten zou aan de toenemende behoefte van het publiek aan vervoermiddelen tegemoet worden gekomen met een geringer aantal eenheden op de weg, dan bij toename van het aantal busjes, welke thans het volksvervoermiddel bij uitstek zijn.

Andere leden vroegen waarom het Bestuur nog altijd wacht met het **vergunningsstelsel voor buschauffeurs**, dat reeds is opgenomen in de Politiekeur.

Verwijzing naar de buitengewone omstandigheden, welke zich in Februari en Juli j.l. voordeden inzake de aanvraag voor **een tweede luitenant van politie** werd door de **afdelingen niet gelukkig** geacht.

Aan deze omstandigheden, die buitengewoon waren, mag geen argument ontleend worden voor permanente uitbreiding der leiding van het korps militaire politietroepen.

Niet kon worden ingezien, hoe aan hetgeen zich in Juli voordeed ook maar één argument in deze richting kan worden ontleend.

Wat het gebeurde in Februari betreft werd opgemerkt, dat men de wijze waarop toen door de politietroepen is opgetreden alleszins te prijzen achtte en dat van een tekort aan leiding bij haar commando niet is gebleken.

Meerdere leden hadden evenwel hierom geen bezwaar tegen verdubbeling van het commando, omdat zij overtuigd waren, dat de werkzaamheden van de commandant zouden worden verlicht en hij meer gelegenheid zou hebben controle uit te oefenen op de wijze waarop de ondergeschikten hun taak uitvoeren en meer aandacht zou kunnen besteden aan de wensen en de critiek van het publiek.

De andere leden konden zich alleen dan verenigen met de verdubbeling van het commando, indien daardoor inderdaad aan de wensen van het publiek zou worden tegemoet gekomen.

In dit verband werd nogmaals de wens **uitgesproken, dat de militaire-politie** bij de uitvoering van haar taak minder automatisme en meer tact aan de dag zou leggen.

Enkele leden spraken nader als hunne mening uit, dat handhaving der militaire-politie voor Curaçao wenselijk is. Andere leden daarentegen konden zich slechts schikken in het instituut der militaire-politie, omdat zij vooralsnog geen andere organisatie weten aan wie de meervoudige taak, welke thans aan de militaire-politie is toevertrouwd, kan worden opgedragen.

Enkele leden stelden de volgende vragen:

Is het Bestuur van oordeel, dat de **vrijwilligers-korpsen** nodig of gewenst zijn, nu Curaçao de beschikking heeft over het korps mariniers, het flotillevaartuig en de militaire-politie?

Hoe denkt het Bestuur te voorkomen, dat de gerede gelegenheid, die de vrijwilligers-korpsen bieden, om zich in de wapenhandel te oefenen, gebruik wordt gemaakt door personen wie het niet te doen is te eniger tijd op te treden tegen een buitenlandse vijand, maar die daarmede andere doeleinden op het oog hebben?

Een lid verstrekte de volgende mededelingen.

Niet de C.P.I.M., doch anderen zullen de stichting oprichten, welke zich o.m. ten doel stelt het **bouwen van woningen t.b.v. arbeiders werkzaam bij de C.P.I.M.** en uit te geven in huurkoopsysteem, met die verstande, dat indien de huurder de huurpenningen niet meer voldoet het huurkoopcontract wordt verbroken onder uitkering van een door de gouvernements-accountant vastgestelde schadevergoeding

Omtrent de voorwaarden, waarop dit rentegevend voorschot zal worden verleend, is nog geen overeenstemming bereikt.

N.a.v. deze mededelingen spraken andere leden het vertrouwen uit, dat de voorwaarden, waaronder bedoelde stichting een voorschot zou kunnen ontvangen, dezelfde zullen zijn als waaronder aan de stichting „Volkshuisvesting" voorschotten uit 's Lands kas zijn verleend.

Zij merkten bovendien op, dat naar hunne mening ook voorschotten verleend zouden kunnen worden, indien de daarmede te bouwen woningen ook aan anderen dan inheemsen in huurkoop worden uitgegeven.

Elke nieuwe woning toch welke gebouwd wordt verbetert de algemene woningtoestand op dit eiland, waardoor ook inheemsen indirect zullen profiteren.

Enkele leden zouden willen vernemen in hoeverre bij de uitvoering der werkzaamheden aan het **Gouvernementshuis op Bonaire** gebruikt wordt gemaakt van Bonairiaanse krachten.

Opgemerkt werd, dat de verharding van de weg naar Hato bestreden wordt uit de post „onderhoud wegen" en gevraagd of hierdoor deze post niet zodanig wordt belast, dat het onderhoud van andere achterwege moet blijven of te lijden heeft.

Omtrent de **uitgevoerde nieuwe werken** werd door de afdelingen opgemerkt, dat indien dergelijke posten niet gerankschikt kunnen worden onder gevoteerde begrotingsposten, de uitgaven niet behoren te worden gedaan, alvorens een krediet door de Koloniale Raad terzake is toegestaan.

Met aandrang verzochten de afdelingen hiermede in de toekomst rekening te houden.

Bovendien werd onjuist gevonden, dat de verdubbeling van deze werken in een verzamelpost wordt opgegeven, aangezien het boekhoudkundig juister is de voorbereidingswerken voor elk werk op het werk zelf te verantwoorden. Verder werd gevraagd welke voorbereidingswerken dit zijn geweest.

De afdelingen stelden de vraag, waaraan het bedrag ad ƒ 35.000.— voor het **Rustoord „Groot Kwartier"** wordt besteed en hoeveel de totaalkosten van gebouw en inrichting hebben bedragen.

Zij spraken voorts de hoop uit, dat voor dit doel in de toekomst geen nieuwe kredieten meer zullen worden gevraagd.

Bij de post „bouw van **een loods op Aruba**" merkten de leden op, dat i.v.m. het feit, dat toen het Gouvernement geen behoorlijke bergplaats ter beschikking kon stellen, **belanghebbenden** deze zelf moesten inrichten, welke bergplaatsen thans niet meer hun bestemming kunnen volgen. Men achtte het billijk thans aan te dringen op een algemene tariefsverlaging voor opslag in gouvernements bergplaatsen voor gedistilleerd, althans wat Aruba betreft en waar de handel geen particuliere bergplaats mag hebben.

Wat betreft de **aankoop van percelen in Punda**, konden de afdelingen zich geheel verenigen met bedoelde uitgave voor het aangegeven doel.

Zij herhaalden echter, dat het principieel onjuist is dergelijke uitgaven te doen alvorens deze door de Raad zijn toegestaan. De noodzakelijkheid van geheimhouding kan altijd verzekerd worden en dus geen argument opleveren voor het doen der uitgave alvorens deze door de Raad is gevoteerd. Men zou dan ook gaarne zien, dat indien het Gouvernement meerdere kredieten voor gelijke doeleinden zou behoeven, de betreffende bedragen eerst ter goedkeuring aan de Raad worden onderworpen, eventueel nog op deze suppletoire begroting, waarbij dan de aanduiding van de straat, voor welke uitbreiding de gebouwen zullen worden aangekocht, ter griffie van de Raad ter kennis van de leden zal worden gebracht.

N.a.v. deze post werden door verschillende leden meerdere klachten geuit omtrent de wijze waarop de **„Bouwverordening"** wordt toegepast, waarbij de gevallen met name genoemd werden.

De afdelingen hebben de indruk gekregen, dat vergunningen als bedoeld in de bouwverordening worden geweigerd op andere gronden dan waarop die verordening weigering toelaat.

Ook is gebleken, dat de bevoegdheid, welke de bouwverordening aan de Overheid geeft, aangewend werd om zekere doeleinden te bereiken, welke naar de letter en de geest der verordening en het bepaalde bij het Regeringsreglement slechts door onteigening met volledige schadevergoeding bereikt zouden kunnen worden.

Men achtte deze houding, waardoor het vertrouwen in de Overheid wordt ondermijnd, ten enenmale verwerpelijk.

Met de meeste nadruk dringen de afdelingen er dan ook op aan bedoelde houding te verlaten, dat de bouwverordening wordt toegepast strikt naar recht en billijkheid en daardoor in de geest waarin deze verordening door de Raad is behandeld en goedgekeurd.

Indien dit niet bereikt zou worden en daaruit zou blijken, dat de redactie van de verordening voor dubbelzinnige uitlegging vatbaar is, dan zullen de afdelingen moeten overwegen voorstellen in te dienen, welke de bedoeling juister weergeven, waardoor dergelijke verkeerde interpretaties onmogelijk worden, aangezien de afdelingen de indruk hebben, dat het publiek van mening is, **dat** zij hebben medegewerkt aan een onbillijke wetgeving.

Verzocht werd, dat bij uitgifte van **vergunningen** meer spoed wordt betracht en men de kleine man daarbij behulpzaam zal zijn.

T.a.v. de raming der middelen zouden enkele leden gaarne willen weten, wat het woord „enz." achter „Inkomstenbelasting" inhoudt.

De afdelingen vonden, dat de verhoging van de post „Boeten" minder kies is.

Bovendien betreurde men, dat de post „Boeten" een stijgende tendenz vertoont.

ALGEMEEN POLITIEK OVERZICHT.

Het schijnt, dat Reisbureau's per seizoen adverteren en dit dan doen bij vooruitbetaling.

Zo lazen we dezer dagen in een Nederlands tijdschrift de volgende advertentie:

LICHT EN ZONNESCHIJN

vindt U nergens in Europa zóó overvloedig als in Spanje.
Ontvlucht het onbestemde winterweer, zoek troost voor lichaam en ziel in het weldadig klimaat van het zonnige Spanje.

Zelden hebben we feiten in zo flagrante tegenstelling gezien met de huidige gebeurtenissen in Spanje.

De strijd om de bergvesting Irun in N.-Spanje, waarover we reeds spraken in ons vorig bericht, wordt uit alle kracht voortgezet en vermoedelijk is bij het verschijnen van dit blad de bergvesting reeds gevallen: waarvan dan ook niets meer als een puinhoop zal zijn overgebleven. Verschillende vooraanstaande gijzelaars zullen wel met de vesting gevallen zijn; o.a. is reeds hieromtrent bericht gekomen van de bisschop van Valladolid en vermoedelijk ook de vroegere Spaanse minister Maura.

Ook de toestand in San Sebastian schijnt voor de regering hopeloos te zijn. Tal van communisten vluchten dan ook over de Franse grenzen.

Van Madrid zijn de nationalisten nog 30 K. M. verwijderd. En ook de val van Malaga wordt spoedig verwacht.

Daartegenover hebben de communisten geen ander bericht als de inname van Huesca, een kleine stad, tegen de Pyreneeën gelegen juist te midden tussen Atlantische Oceaan en Middellandse Zee.

Meer belangstelling nog vraagt thans weer de Europeese toestand. De verschillende Staten hebben het non-interventiepact gesloten: en niet alleen de onenigheid wie het toezicht hebben zal over dit pact, of Engeland of een gemengde commissie, zoals Frankrijk wil, geeft dreigende moeilijkheden, maar veel meer nog het overtreden van het pact door verschillende mogendheden.

Frankrijk en Italië zweren plechtig: „Aan de Spaanse burgeroorlog blijven wij onzijdig." Engeland en Duitsland evenzo.

Maar de Franse vliegtuigen trekken over de Pyreneeën en Italiaanse vallen er te pletter in Spanje.

Nu kunnen wij ons voorstellen dat zo een heer met een pakje bankbriefjes bij Vickers komt aankloppen, bommen en mitrailleurs bestelt, de heren Vickers zich geen ogenblik de vraag stellen of deze bestellingen nu komen van Spaanse regeringstroepen of van Spaanse rebellen. Zo zijn nu eenmaal de heren wapenfabrikanten. Zaken blijven zaken, en de Negus is groot!

Dan kunnen de regeringen achteraf betreuren... als de leveringen geschied zijn. Poëtische protesten maken echter de neergemaaide rebellen of regeringsgetrouwen niet meer levend.

Het probleem, dunkt ons, stelt zich anders waar de munitie-fabrieken genationaliseerd werden. Wapenfabrikanten kunnen zich beroepen op het liberale recht van vrije handel met het „laisser faire, laisser passer". Is dit mogelijk in Frankrijk, waar door de nationalisatie, de staat verantwoordelijk kan gesteld over elk doen en laten, inzake het wel of niet leveren van munitie aan het buitenland?

Mexico, we lezen 't reeds elders in de berichten, steunt ook openlijk de Spaanse regering. Frankrijk schijnt dezer dagen weer wapens te hebben geleverd en daarom heeft Italië zelfs al gedreigd, dat het zich weer de vrijheid van handelen geven zal.

Daarbij heeft Frankrijk grote binnenlandse moeilijkheden doordat de communisten reeds hier en daar aan het staken zijn geslagen uit protest, dat Frankrijk de Spaanse regering niet steunt; welke moeilijkheden nog vergroot zijn, doordat niet minder dan 5 Spaanse Ministers in Parijs zijn aangekomen met de beruchte La Passionaria, en de communistische leider Largo Caballero, die daar vergaderingen willen beleggen, om het Franse volk tot hulp voor het Spaanse volksfront aan te sporen.

Hierbij komen nog enkele feiten, waardoor de beide fascistische landen Duitsland en Italië tot het uiterste geprikkeld zijn.

Zo is de Japanse delegatie naar de Olympische spelen op de terugweg in Siberisch-Rusland aangehouden en heeft men aan een der hoofdpersonen, het portret van de Führer ontnomen alsmede een dolk, welke deze van Hitler ten geschenke had gekregen. Verder is in Barcelona een Italiaan vermoord (de zesde thans) omdat deze heiligenbeeldjes in zijn huis had.

Het gevaar voor internationale verwikkelingen is des te groter naarmate de bewapening weer de laatste weken toeneemt. Onze lezers zullen zich nog herinneren hoe Duitsland de vorige week in zijn leger de tweejarige dienstplicht heeft ingevoerd om sterk te staan tegen Rusland.

Maar hierop is begrijpelijkerwijze reactie gekomen van de anti-Duitse landen.

Zo lang Frankrijk wel niet een langer diensttijd invoeren, maar toch zijn vestingen aan de Oostgrens versterken. België zal zijn vestingbouw in een sneller tempo gaan uitvoeren. Ook Rusland gaat nu wéér hoger opvoeren. En tegen Rusland meent ook Japan zich te moeten wapenen, zodat de bewapeningswedloop weer begonnen is.

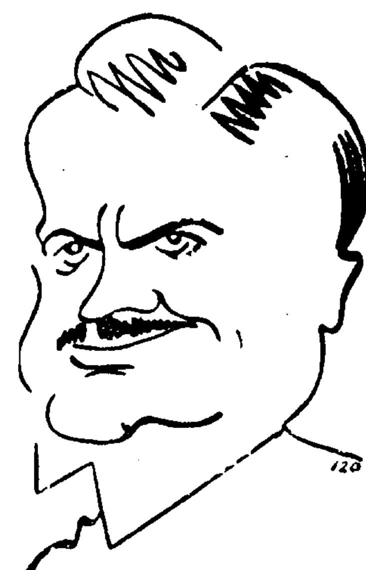

Stalin.

In **PALESTINA** blijft, ondanks telkens opduikende geruchten van het einde der staking, de toestand zeer gespannen en heeft ook in de laatste dagen verschillende mensenlevens gekost.

Met belangstelling [illegible] we naar **RUSLAND**. Hoewel de berichten zeer schaars zijn en gecensureerd, blijkt toch wel, dat het Stalin-proces slechts een tip heeft laten zien van de grote ontevredenheid die er in Rusland onder het huidige regime heerst. In het Zuiden schijnen de boeren in opstand te zijn en duizenden zijn reeds in ballingschap weggevoerd naar de Baltische provinciën in het hoge Noorden.

Maar ook in de naaste omgeving van Stalin (die erg ziek zou zijn) is de toestand niet zuiver geworden na het grote aantal doodvonnissen in het beruchte Stalin-proces; o.a. is van zijn post ontzet de bekende Sovjetleider Molotoff.

Molotoff.

Voor Hollands sprekende katholieken. De wekelijkse kerkelijke diensten in de stadparochies.

Parochiekerk Pietermaai:
's Zondags:
H.H. Missen: 4½. 6. 7½ (kindermis). 8½ (Hoogmis).
Lof: 's Avonds 6½.
In de week: H.H. Missen 6. 6½ uur.

Parochiekerk Otrabanda:
's Zondags:
H.H. Missen om 3¾. 7 (kindermis) 8½
In de week: H.H. Missen 6. 6½ uur.
Lof: 's Avonds 7 uur.

Isla kerk:
's Zondags:
H.H. Missen om 5 uur en kwart voor 8 (met Hollandse preek).
Biechthoren — Zaterdag 4—6 uur.

Parochiekerk San Mateo:
's Zondags:
H.H. Missen 4¾. 7 (Kindermis, 9 uur (Hoogmis).
Lof: 's Avonds 7 uur.
In de week: H.H. Missen 6. 6½ uur.

CURAÇAO.

De gedrukte Notulen van de Raad.

Het is haast stereotype, dat we bij het begin van de raadszittingen te horen krijgen, dat de notulen van de vorige vergadering nog niet in druk verschenen zijn.

Hoe lang het verder duurt, eer deze verschijnen, schijnt dan geen voorwerp van zorg meer te zijn.

Zo ontvingen we dato 3 September de gedrukte notulen van de zitting van 5 Mei l.l.: na vier volle maanden dus.

Luidklok voor Aruba.

We lezen in de Tijd:

Naar we vernemen heeft de Amsterdamse fabriek van torenwerken J. H. Addicks opdracht gekregen tot levering van een torenuurwerk met luidklok voor Aruba, een der drie Nederlandse eilanden beneden de wind in de West. De luidklok wordt geleverd door de klokkengieterij Petit en Fritsen te Aarle Rixtel.

„Don Bosco" en Frater Radulphus.

Op Donderdagavond 27 Augustus j.l. heeft de R.K. Onderwijzersbond „Don Bosco" in de zaal van het St. Thomascollege zijn Inspecteur, de Eerwaarde Frater Radulphus, gehuldigd op een

DE WERELD IN VOGELVLUCHT.

Overgenomen uit „Boletin Comercial" en „Beurs- & Nieuwsberichten".

Een gecombineerde dienst van de White- en Redstarlijnen zullen met ingang van Januari 1937 een geregelde dienst van New York en de Gulf havens op Rotterdam openen.

De beide Amerikaanse vliegers Merill en Richman volbrachten een gelukkige overtocht van de Ver. Staten naar Engeland in een stratosfeer-vliegtuig. Ofschoon op het laatste gedeelte slecht weer was, behaalde men een gemiddelde snelheid van 188 mijl, de grootste snelheid was 250 mijl.

De tocht werd afgelegd in 18 uren.

Mgr. Gallagher, de bisschop van de bekende radiopriester Coughlin, keerde uit Rome terug. Ofschoon er reeds talrijke berichten zijn gepubliceerd, dat aan Father Coughlin het spreken zou verboden worden, is uit een interview met de bisschop juist het tegenovergestelde gebleken en is Faher Coughlin juist aangemoedigd om zijn strijd tegen het communisme voort te zetten.

President Cardenas deelde aan het Congres te Mexico mede, 20.000 geweren te hebben verkocht aan het Spaanse Gouvernement. Tevens is onder de onderwijzers een verdere hulpactie opgericht tot steun van de Spaanse communisten.

De Noorse regering heeft geweigerd in te gaan op het verzoek van Rusland om Trotsky uit te zetten. Hij is geïnterneerd in Storzand en onder permanente bewaking.

Te Maracaibo staat in het meer bij La Rosa een boortoren reeds een week in brand; de dertig meter hoge vuurzuil is op een afstand van meer dan 100 mijlen zichtbaar. 2 Speciale Ingenieurs van de Lago zijn dezer dagen per vliegmachine van Miami vertrokken.

In Rusland is de oogst mislukt, wat in 15 jaren niet is geschied. Men vreest voor hongersnood in sommige districten.

Een Engelse aviatrice steeg gisteren van het Londense militaire vliegveld op voor een vlucht over de Atlantische Oceaan.

Titulesco

viel als minister van buitenlandse zaken in Roemenie, waardoor men verwacht, dat de verhoudingen in de Balkan geheel zullen verschuiven.

Gandhi.

van wie wordt medegedeeld, dat hij ernstig ziek is.

Zie voor verder nieuws ALGEMEEN POLITIEK OVERZICHT.

UIT NEDERLAND.

Op 1 Aug. heeft een Dieseltrein een proefrit op het traject Utrecht-Groningen gemaakt en legde de afstand binnen de twee uur af, waarbij met een gemiddelde uursnelheid van 120 K.M. gereden werd.

De standaardlonen voor de steunberekening zijn nu vastgesteld, zij zullen bedragen 13 gulden in gemeenten in de negende klasse tot 23 gulden in die van de eerste klasse.

Uitvoerige berekeningen voor de bouw van een brug over, of het graven van een tunnel onder de Maas te Rotterdam wezen uit, dat het aanleggen van een tunnel goedkoper is. Na de raming zou een tunnel 20.000.000 gld. kosten. De beslissing is in verband met technische moeilijkheden nog onzeker.

Volgens het weekoverzicht van de Ned. Bank is de voorraad goud met 10½ millioen gestegen.

Met ingang van 1 November zal Majoor M. J. L. van Alpen tot Directeur van de Hogere Krijgsschool benoemd worden, gelijktijdig wordt hij bevorderd tot Kolonel van de Generale Staf.

Bij K.B. werd erkend en toegelaten als consul van Venezuela te Aruba de Heer H. Curiel.

De Bataafse Petroleum Maatschappij bestelde nog twee dubbelschroeftankers van 4000 ton ieder. De schepen zullen een machine-installatie krijgen van 2500 IPK., zodat thans twee van dergelijke schepen bij de Nederlandse scheepsbouwmaatschappij gebouwd worden, die tevens de machines levert, en één bij de Nederlandse Droogdokmaatschappij waar Werkspoor de machines voor vervaardigt.

Een nagekomen persstem in de N.R.C. zegt, in verband met de Indische defensie, dat, in tegenstelling met de vroegere opvattingen dat in geval van een eventuële aanval op Indie men op de steun van andere naties kon rekenen, thans meer en meer het besef doordringt, dat een eventuële aanval regelrecht op Indië zal ondernomen worden en ons land die aanval wellicht geruime tijd zonder militaire steun van anderen zal hebben te pareren.

Het is van het grootste gewicht te weten welk standpunt men ten aanzien van de grote mogendheden inneemt, in verband met het rechtsbegrip, daar de symptomen voor ons land bepaald verontrustend zijn waar het blad meent dat het lot van Abessinië slechs één, maar dan ook het duidelijkste in een reeks van aanwijzingen is.

De regering vraagt 30.000 gld. ter bestrijding van de onkosten voor de luchtbescherming.

Het Algemeen Handelsblad verneemt uit Berlijn dat de te Berlijn vertoevende Nederlanders bericht ontvangen hebben dat de onderhandelingen met de Duitse regering mislukt zijn en dat men er niet in geslaagd is de intrekking van hun uitwijsbevel te verkrijgen.

SPORT.

Op de 2 Augustus gehouden internationale athletiekwedstrijden te Goeteborg wist de Nederlandse loper Osendarp de Amerikaan Draper in 10.5 seconden met borstbreedte te verslaan.

De Nederlandse Stayers Snoek en Alkema werden gedurende de wedstrijden om het wereldkampioen te Zurich ieder in hun serie uitgeschakeld.

Het Y behaalde het Nederlandse waterpolo kampioenschap door in de finale haar tegenstander met 2—0 te verslaan.

De Nederlandse zwemsters Nida Senff en Joop Aalberg zullen aan de wedstrijden te Kopenhagen op 6 September deelnemen; daarna komen ze 10 September te Aarhuis uit.

hoven zijn vanaf 30 Augustus gewijzigd als volgt:

Zondag van 2.24 tot 3,24 namiddag Curaçaotijd op 31.28 meter.

Dinsdag van 4.34 tot 6.24 voormiddag Curaçaotijd op 19.71 Meter.

Dinsdag van 1.54 tot 3.24 namiddag Curaçaotijd op 31.28 Meter.

Woensdag van 8.24 tot 11.24 voormiddag Curaçaotijd op 19.71 Meter.

Woensdag van 7.24 tot 10.24 namiddag op 31.28 Meter.

Door Suriname Radio zal op Zondag 6 September de voetbalwedstrijd worden uitgezonden op 40 meter.

Aanvang 4 uur namiddag Curaçaotijd.

K. L. M.

De K.L.M. deelt ons mede, dat a.s. Zaterdag 5 September en Maandag 7 September wederom een vlucht naar Coro zal ondernomen worden en dat nog enkele plaatsen in het vliegtuig beschikbaar zijn.

De bewoners van Coro stellen de prachtige verbinding der K.L.M. wel op prijs.

Een week geleden werden door de K.L.M. een 40tal personen tussen Curaçao en Coro vervoerd.

Op deze reizen wordt eveneens post vervoerd.

De agenten verstrekken gaarne verdere inlichtingen.

Lijst van passagiers die zich op 21 September op het ss. „Crijnssen" te Amsterdam met bestemming Curaçao hebben ingescheept.

Johannes van Leeuwen, Jeanette S. van Leeuwen, Eduard C. J. van Leeuwen, Remigius A. Kruizinga, Johanna M. S. Kruizinga, Remigius A. Kruizinga, Johanna M. C. Kruizinga, Gerrit J. Knaap, Nellie C. Knaap, Antonie F. Kuysten, C. M. Zwart, Johanna C. Hutjes, Gerrit J. Brouwer, Johanna M. Brouwer, Johanna E. Brouwer, Annie Brouwer, Johanna C. Pons, Johanna Pons, Johanna M. Pons, Albert Hutjes, Wilhelmina C. Hutjes, Willem L. J. Sombeek, Johannes T. J. Tichelaar, Hermanus A. Klein Nagelvoort, Jacob Johannes Classen, B. H. Wilmink, M. Yppma, W. F. M. van Deun, F. G. Smit, S. J. Kerr from Dover 2nd cl.), Harold Ingleden (from Dover 2nd cl.), Hugh B. France (from Dover 3rd cl.).

Politieberichten.

Op het Hoofdbureau van Politie (Wilhelminaplein) zijn inlichtingen te bekomen omtrent de navolgende voorwerpen: 1 tafelkleed, 1 fototoestel, 1 ring (vermoedelijk goud), 1 spaarbankboekje, 1 dames-beursje, 1 honden halsband met penning, 1 portemonnaie inhoudende enige bankbiljetten en enig klein geld, 1 paar kinderschoentjes waarin enig klein geld, 1 boekje der Burgerlijke stand.

Nieuwe dokter.

Met het s.s. „Cordillera" arriveerden hier Dr. Ch. Engels en echtgenote.

Dr. Engels zal zich hier als arts vestigen aan de Otrobandazijde.

Ons welkom en veel succes.

Het voorlopige adres is Hotel Americano.

Examens.

Geslaagd voor 4de rang de heer M. Roovers, de dames Leonila Nicholas, Eugenia Vrolijk, Elsa Kraneveldt, Aura Ayubi.

Voor Engels: Mej. da Costa Gomez.

Spaans: Emma Pourrie, Anny Slockers.

Frans: C. de Jongh.

Enkele examens worden nog voortgezet waarvan we a.s. Woensdag de uitslag zullen geven.

Zilveren Feest op Scherpenheuvel.

A.s. Dinsdag 8 September viert de Eerw. Frater Fernandus (W. Janssens), de chef van de Timmervakschool op Scherpenheuvel zijn zilveren Kloosterfeest. Sinds zijn komst op Curaçao op 30 Augustus 1922 is Frater Fernandus werkzaam geweest op Scherpenheuvel en heeft als kundig vakleraar tal van Jongens tot degelijke vakmensen opgeleid.

Moge deze degelijke kracht nog tal van jaren werkzaam blijven voor het St. Vincentiusgesticht op Scherpenheuvel en na de a.s. uitbreiding nog meerdere jongens opvoeden tot degelijke katholieke ambachtslieden.

Nog vele jaren.

LAATSTE BERICHTEN UIT SPANJE.

Zoals de verwachting was in ons algemeen overzicht, is Irun gevallen. Aanstonds heeft Generaal Mola daarop bevel gegeven de belegering van San Sebastian weer te hervatten, welke stad thans van de land- en zeezijde kan bestookt worden.

Talrijke communisten zijn over de Franse grens gevlucht. Ook wordt er bericht, dat door een overwinning van het Zuidleger bij Talavera de weg naar Madrid vrij is.

Het ministerie Giral is afgetreden en een nieuw ministerie is gevormd onder leiding van- de communist Largo Caballero.

NEDERLAND.

Wie in Nederland de Spaanse Communisten steunt.

In de Ned. Socialistische Pers lezen we dat het Ned. Vak Verbond een bedrag van *f* 10.000 uitgetrokken heeft om de Spaanse arbeiders in hun strijd te steunen. **Voor de zoveelste maal heeft hier opnieuw het z.g. neutrale N. V. V. zijn fel rode kleur bekend.**

Het bericht is vanzelfsprekend enkele weken oud.

Of ook na de toetreding van Nederland tot het neutraliteitsverband, het Ned. Vak. Verb. de Spaanse regering is blijven steunen?

VEERTIGJARIG REGERINGS-JUBILEUM DER KONINGIN.

Het gedenkboek, dat ter gelegenheid van het veertigjarige regeringsjubileum van H.M. de Koningin zal worden uitgegeven, zal een reeks van bijdragen van deskundigen bevatten betreffende de voornaamste gebeurtenissen op maatschappelijk, sociaal en politiek gebied, die voor ons land en volk gedurende de laatste veertig jaar van betekenis zijn geweest.

In nauwe samenwerking met nagenoeg alle departementen van algemeen bestuur en met verschillende regeringsautoriteiten wordt deze uitgave bewerkt. Elke bijdrage is bedoeld een geschenk te zijn van de medewerkenden aan onze jubilerende Koningin.

De redactie-commissie bestaat uit dr. H. Colijn ministerpresident, voorzitter; jhr. mr. Beelarts van Blokland, vicepresident van de Raad van State; mr. D. Fock, minister van Staat; mr. P. A. V. baron van Harinxma thoe Slooten, commissaris der Koningin in Friesland; dr. J. de Jong, aartsbisschop van Utrecht; dr. W. de Vlugt, burgemeester van Amsterdam; generaal C. J. Snijders, oudopperbevelhebber van land- en zeemacht; secretaris der redactie-commissie is oudmajoor W. G. de Bas.

Van de inhoud noemen wij de volgende hoofdstukken: Het Koninklijk Huis, Neerlands positie in de wereldgeschiedenis 1923—'38, binnenlandse geschiedenis des rijks, 's lands weermacht, geld- en bankwezen, volkswelvaart, godsdienst, onderwijs, justitie, politie en overheidszorg, verkeerswezen, handel, nijverheid, scheepvaart, mijnbouw, waterstaat, landbouw, veeteelt, visserij, kunsten en wetenschappen, sport, reddingswezen, rode kruis, padvindersbeweging, overzeese delen des rijks.

Aruba.

Politie-berichten.

Gedurende gemeld tijdvak moest de Politie te Oranjestad vier maal en te Sint-Nicolaas 5 maal optreden tegen beschonken personen.

Tegen zeven manspersonen werden te Oranjestad processen-verbaal opgemaakt terzake het maken van muziek op de openbare weg zonder vergunning van het Plaatselijk Hoofd der Politie.

Te Sint-Nicolaas werd proces-verbaal opgemaakt tegen de manspersoon C.L.J. terzake het onder de invloed van alcoholische drank optreden als bestuurder van een vierwielig motorrijtuig, het rijden zonder geldig rijbewijs en wederspanningheid. Ter ontnuchtering werd hij in bewaring gesteld.

Te Sint-Nicolaas werd gedurende de nacht een uitslaande brand gemeld in perceel no. 536 D8, dienende als opslagplaats voor bouwmaterialen en het belende perceel 535. Door de onmiddellijk uitgerukte politie-brandweer, alsmede met behulp van de Lago-brandweer werd door middel van twee stralen de brand spoedig gestuit en kon verdere uitbreiding naar de in de onmiddellijke nabijheid staande vele houten huizen, worden voorkomen.x De percelen 535 en 536 brandden tot de grond de af. De inboedel uit perceel 535 kon worden gered. De verbrande percelen waren niet verzekerd. De schade bedraagt naar schatting enige duizenden guldens.

Terzake het rijden met ondeugdelijke remmen aan hunne motorrijtuigen werden te Sint-Nicolaas process-verbaal opgemaakt tegen de personen F. C. en J.W. Voorts tegen de manspersoon G.G. terzake het rijden met zijn rijwiel zonder belastingnummerplaat en zonder licht.

In de omgeving van Sint-Nicolaas werden wederom een hondertal schapen op de openbare weg opgevangen, die gevaar voor de veiligheid van het verkeer opleverden. Alle dieren zijn door de respectievelijke eigenaars opgehaald, tegen wie proces-verbaal werd opgemaakt.

DE FILM VAN DE WEEK

A. Onderstaande films kunnen beschouwd worden als niet aanstotelijk en geschikt voor publiek vermaak.

Van 4 tot en met 10 September 1936.

Roxy.

Broadway Melody.
Mystery der Mondschein Sonate.
Little Minister.

Cinelandia.

Fugitive Sheriff.
Our little Girl.
Tale of two cities.
Stormy.
Nigt at the opera.
Chu Chin Chow.
Car No. 99.
Showboat.
Hop along Cassidy.

Hollywood.

Fugitive Sheriff.
Car No. 99.
Iron Duke.
Rose of the Ranch.
I was a Spy.
Little Minister.
Escape from Devils Island.

De andere in deze lijst niet genoemde films, moeten of wel omdat ze slecht zijn, of wel omdat hier geen beoordeling over gegeven is, vermeden worden.

feestavond, hem aangeboden bij gelegenheid van zijn Gouden Kloosterjubileum.

Het zaaltje was goed bezet door de Eerw. Fraters en de lekenonderwijzers met hunne dames. Het program was goed verzorgd en de resultaten beantwoordden ruimschoots aan de gestelde verwachtingen, gezien het daverend applaus na elk nummer. De clou van de avond was wel het toneelstuk in drie bedrijven: De man die zich kon wreken.

Om de vriendschapsbanden nauwer aan te halen werd het stuk op Zondagavond 30 Aug. wederom opgevoerd voor de leden van de St. Thomaskring, welke uitvoering Z. H. Exc. Monseigneur Verriet en de ZeerEerw. Paters met hunne tegenwoordigheid hebben willen vereren.

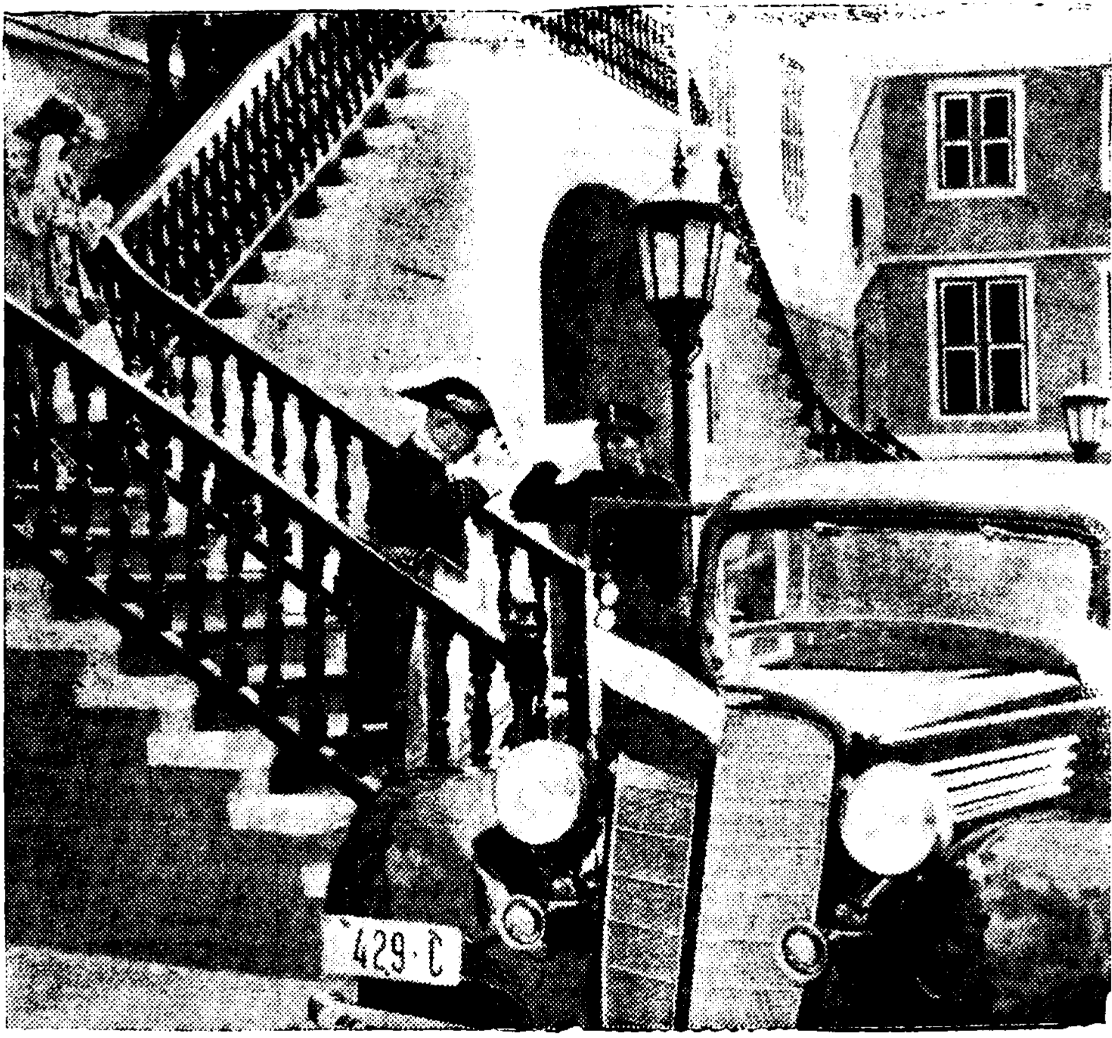
Het succes ook op die avond behaald was voor de spelers een aanmoediging om op verenend verzoek a.s. **Vrijdag 11 September een avond te geven voor het publiek in het Theater Brion.**

Naar wij vernemen zal Zijne Excellentie de Gouverneur met gezelschap deze uitvoering met zijn tegenwoordigheid vereren.

Voor verdere bijzonderheden verwijzen wij naar de desbetreffende advertentie elders in dit blad.

Radio-Nieuws.

De experimentele uitzendingen van uit het **Philips Laboratorium** te Eind-

Z. Excellentie Gouverneur G. J. J. Wouters bij zijn aankomst op Curaçao. Hier ziet men hem het paleis verlaten om zich naar de Koloniale Raad te begeven voor de ambtsaanvaarding.

SPORT-RUBRIEK

Officiële Mededelingen VAN "De Curaçaose Voetbalbond."

WEDSTRIJD-PROGRAMMA.

A-klasse	B-klasse
MUNDO NOBO:	
6 Sep. Oefening Bondselftallen (O. Suares)	6 Sep. S.U.B.T. 2 — Feijenoord (W. Visser)
13 „ S.U.B.T. 1 — Volharding 1 (F. Kranenburg)	13 „ R.C.C. 2 — Hercules 2 (V. B. Manuel)
20 „ Jong Hollang 1 — R.C.C. 1 (H. Elfrink)	20 „ S.U.B.T. 2 — Atletico (B. L. Dijk).
27 „ R.C.C. 1 — Scherpenh. 1 (F. Kranenburg)	27 „ Hercules 2 — P.S.V. (E. R. Jansen)
RIO CANARIO.	
	6 Sep. Asiento 2 — P.S.V. * (H. Koeiman)
	6 „ R.C.C. 2 — Atletico (F. van Kesteren)
13 Sep. Asiento 1 — Jong Holland 1 (F. van Kesteren)	13 „ D.D.V.O. — Feijenoord (A. da Costa Gomez)
	20 „ Volharding 2 — Transvaal 2 (A. D. Joens)
27 „ Asiento 1 — Volharding 1 (H. Koeiman)	27 „ Jong Holland 2 Be Quick (H. A. Nevel)
SCHERPENHEUVEL.	
	6 Sep. J. Holland 2 — Hercules 2 * (Chr. Wix)
	6 „ Transvaal 2 — Be Quick (E.R. Jansen)
	13 „ Scherpenh. 2 — P.S.V. * (H. A. Nevel)
20 Sep. Scherpenh. 1 — Hercules 1 (A. Jesurun)	
	27 „ Atletico — Feijenoord * (D. Ramos)

De B-klasse wedstrijden, aangegeven met *, beginnen om half vijf.

Ingeschreven als werkende leden van:
Volharding: F. Francisca, C. Lira en A. Virginia.
Atletico: E. Nahar.
Asiento: A. H. Willemse.

Afgeschreven als lid van S.U.B.T.: M. Hermans.

Naamsverandering N. O. Francinett (Feijenoord) wordt: N. O. Corisilia.

SPELERS: DENKT AAN DE OEFENING VAN DE BONDSELFTALLEN OP A.S. ZONDAG.

Alle inlichtingen, opgaven, e.d. worden gaarne verstrekt door den 1sten Secretaris-competitieleider, de heer H. A. Dennert, Breedestraat 181, telefoon 640.

VOOR DE OLYMPIADE. Duizenden schoolmeisjes uit Berlijn hebben gedurende de Olympische spelen met dans en populaire volksspelen de bezoekers vermaakt. Deze foto toont hoe men bezig is de maat te nemen voor de nodige costumes.

Toen ik 75 jaar oud was, ben ik eerst begonnen aan de studie van het Katholicisme. Alle opeisende bezigheden hadden mij steeds weerhouden, ondanks mijn grote belangstelling, deze studie aan te vangen. Ik ben nu 85 jaar oud en ge zijt nieuwsgierig naar mijn conclusie? Welnu ze is geen andere dan deze: Ik erken, dat de algemene wereldontwikkeling van het protestantisme overgaat naar het katholicisme. Hoewel ik nog steeds protestant ben, kan noch mag ik dit verzwijgen, want het is mij duidelijk geworden uit al mijn tegenwoordige studiën over dit zo belangrijk onderwerp! Afrekenen met Rome was vroeger mijn leus, maar deze afrekening dwong mij nu tot de erkenning, dat de historische ontwikkeling van het wereldgebeuren, het katholicisme gelijk geeft.

Aldus president Masaryk in een interview, weergegeven in de Maasbode van 15 Dec. j.l.

Uitgeput en uitgeschud, geplunderd en beroofd van zijn beste en edelste goed, ligt de moderne mens met naakte ziel langs de levensweg. De Samaritanen van God's Kerk verbinden zijn wonden met geurig lijnwaad. De maagdelijke zielen in God's Kerk houden de tienlingen van gebed en offer gereed, opdat de moderne mens herstellen moge. Ook wij hebben onze taak. Wij moeten uit de oren van deze mens verdrijven de nagalm dier verwarde en verwarrende leringen, wier last hem uitgeput deden neerzinken. Opdat dan, in de afwachtende stilte van het herstel, tot zijn oren weer moge doordringen de klare, innig-tedere, opperst-moederlijke stemme der Kerk, waar Zij ons allen in deze dagen toespreekt: Welbeminden, die genade van God onze Zaligmaker, is aan alle mensen verschenen.

WILLEM NIEUWENHUIS.

Een protestant zegt van zijn geloof: „Ik denk, dat ik gelijk heb, dat hoop ik." Een katholiek zegt: „Ik weet, dat ik gelijk heb" omdat hij zich veilig weet in het goddelijk leergezag der Kerk.

Niemand is nieuwsgieriger dan de vrouw: - uitgezonderd de man natuurlijk.

Geluk is een wonderbeurs. Hoe meer men er uit ronddeelt, hoe meer er in achter blijft.

„Wie niet werkt, zal niet eten"... wat zou het brood goedkoop worden, als die spreuk waarheid behelsde.

Wat men de gevolgen van de ouderdom noemt, zijn vaak de gevolgen van de jeugd.

Gezond verstand kennen wij meestal slechts toe aan hen, die het met ons eens zijn.

Aankomst en vertrek der schepen van 5 — 9 September 1936.

SS.	Aank.	Van	Vertr.	Naar
Akaroa	5	New Zealand, Cristobal	6	Southampton
Maggian	5	Liverpool	6	Cristobal
Oranje-Nassau	6	N. York, P.au Prince, La Guaira	6	Amsterdam via Venezuela, Suriname
Caracas	6	New York, P. Cabello	6	La Guaira, S. Juan, N. York
Lara	6	Maracaibo	6	Maracaibo
El Libertador	6	Maracaibo, Aruba	7	Aruba, Maracaibo
Stuyvesant	7	Amsterdam via Suriname en Venezuela	7	P.au Prince, New York
Phrygia	7	Pto. Barrios	7	Hamburg
Dalvangen	7	New Orleans	7	Paramaribo
Baralt	8	St. Kitts, St. Eustatius, Saba, St. Martin, Bonaire	-	Curaçao
Breda	8	C. del Pac., Cristobal	8	L'pool. R'dam, A'dam, H'burg
Crijnssen	9	Hamburg, Amsterdam	9	Pto. Limon
Colombie	9	Le Havre	9	Cristobal

Gallig.

Brom z'n vrouw is geopereerd; ze had galstenen. De operatie is goed gelukt en na en paar maanden komt de dokter nog eens kijken.

„Die operatie is toch maar goed geweest, nietwaar, meneer Brom?"

„Hm. Ik kan er niet over roepen, dokter!" antwoordt Brom. „Zeker, de stenen hebt u weggenomen, maar de gal is blijven zitten! U had er gisterenavond maar weer 'ns moeten horen, toen ik wat laat thuis kwam."

Hatelijk.

Vrouw van een dokter: „Volgens mijn man is de auto verantwoordelijk voor een heleboel kwalen van de tegenwoordige tijd."

Vriendin: „Ja, het is opvallend, zoveel blindedarm-operaties je man verricht, als een nieuwe wagen heeft gekocht."

Waar de boel blijft.

Kijk eens, vrouw", sprak hij vies, „daar vind ik een haarspeld in de soep."

„Zo", zei mevrouw, „nu begrijp ik, waar de boel blijft; de schoenborstel is ook al zoek."

Beurszaken.

„Wat doe jij toch eigenlijk op de beurs?"

„Wel, ik koop iets, dat ik niet krijg met geld, dat ik niet heb, en dan verkoop ik datgene, wat ik nooit gehad heb voor een hogere prijs dan het eerst gekost heeft!"

Een optimist.

„Jantje," zei de onderwijzer, „je hebt bijna al de woorden in je opstel verkeerd geschreven."

„Dat weet ik, mijnheer," antwoordde Jantje blijmoedig. „Maar 't hindert niet, want ik word toch later schrijver en dan schrijf ik alleen maar dialect."

Zo'n Aap.

Keesje: „Vader, geef me een gulden, dan ga ik een aapje kopen."

Vader: „Wij hebben hier al een aap, en dat ben jij!"

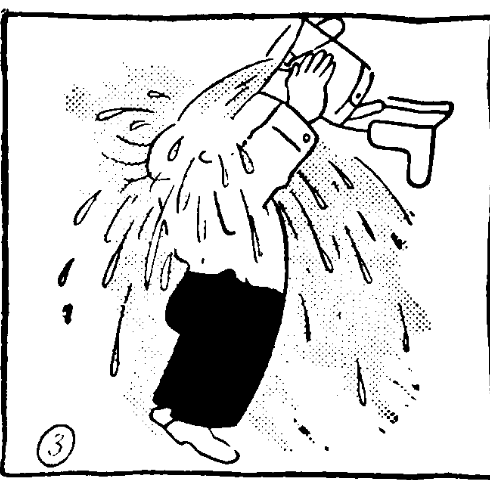
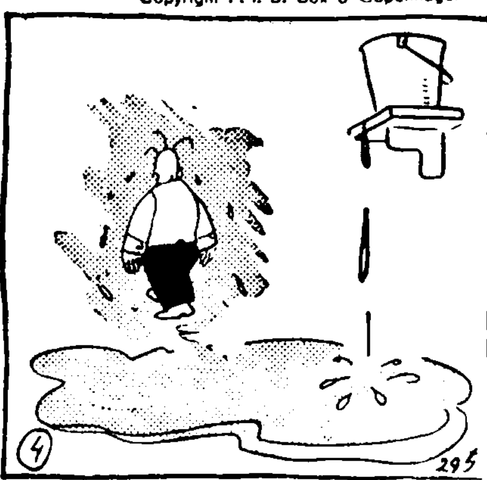
Keesje: „Geeft u me dan maar een kwartje, om nootjes voor die aap te kopen."

Een slimmerik.

„En, hoe is u het kwartet bevallen?"

„O, uitstekend; het had alleen wat sterker bezet kunnen zijn."

ADAMSON HEEFT ZICH OVERSCHAT.